

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Szczegółowe zasady realizacji wybranych form wsparcia w ramach Poddziałania 7.2.1 oraz Działania 7.4

Wrocław, styczeń 2012 r.

Rozdział 1. Informacje ogólne

Podrozdział 1.1 Cel zasad

Niniejszy dokument określa szczegółowe zasady realizacji wybranych form wsparcia w ramach Poddziałania 7.2.1 oraz Działania 7.4 dla projektów wyłonionych do dofinansowania w 2012 roku.

Podrozdział 1.2 Definicje

Ilekcroć w dokumencie jest mowa o:

- a) beneficjencie – oznacza to wszystkie podmioty, z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), realizujące projekty w ramach Poddziałania 7.2.1 *Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym* Działania 7.2 *Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej* Priorytetu VII *Promocja integracji społecznej* oraz Działania 7.4 *Niepełnosprawni na rynku pracy* Priorytetu VII *Promocja integracji społecznej* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wyłonione w konkursach ogłoszonych w 2012 roku;
- b) kursie – oznacza to pozaszkolną formę kształcenia o czasie trwania nie krótszym niż 30 godzin zajęć edukacyjnych, której ukończenie umożliwia uzyskanie lub podniesienie wiedzy ogólnej, umiejętności lub kwalifikacji zawodowych realizowanych zgodnie z programem nauczania przyjętym przez organizatora kształcenia;
- c) kwocie minimalnego wynagrodzenia – oznacza to kwotę określoną aktem wykonawczym na podstawie art. 2 ustawy *o minimalnym wynagrodzeniu za pracę* (Dz. U. z 2002 nr 200 poz. 1679 z późn. zm.);
- d) lokalnym rynku pracy – oznacza to rynek pracy w obrębie gminy lub powiatu;
- e) osobie niepełnosprawnej – oznacza to osobę, której stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy zawodowej. W definicji tej zawierają się zatem dwie formy niepełnosprawności:
 - 1) niepełnosprawność biologiczna – weryfikowana na podstawie złożonego przez uczestnika projektu **oświadczenia** oraz
 - 2) niepełnosprawność prawna – weryfikowana na podstawie **orzeczenia o niepełnosprawności** uczestnika projektu, jej rodzaju i stopniu.

- f) osobie nieposiadającej doświadczenia zawodowego – oznacza to osobę, która nie była zatrudniona na podstawie umowy o pracę, nie prowadziła działalności gospodarczej oraz nie wykonywała innej pracy zarobkowej;
- g) osobie niezatrudnionej – oznacza to osoby w wieku 15–64 pozostające bez zatrudnienia (w tym osoby niepełnosprawne, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) bez względu na fakt pobierania świadczeń rentowych) oraz osoby w wieku 15–64 zatrudnione lub wykonujące inne prace zarobkowe, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego na osobę w rodzinie określonego w ustawie o pomocy społecznej;
- h) poradnictwie zawodowym – oznacza to pomoc osobom pozostającym bez zatrudnienia w zidentyfikowaniu przyczyn pozostawania bez zatrudnienia oraz poszukiwaniu rozwiązania, które zwiększą szanse takiej osoby na podjęcie zatrudnienia;
- i) pracodawcy – oznacza to jednostkę organizacyjną, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osobę fizyczną, które zatrudniają pracowników;
- j) praktyce zawodowej - oznacza to zdobywanie nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy według ustalonego programu uzgodnionego pomiędzy beneficjentem, pracodawcą oraz osobą pozostającą bez zatrudnienia;
- k) projekcie – oznacza to przedsięwzięcie realizowane przez beneficjenta na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z instytucją wdrażającą (Instytucją Pośredniczącą II stopnia), której rolę pełni Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy, obejmujące realizację programów aktywizacji zawodowej określonych dla Poddziałania 7.2.1 lub Działania 7.4 *Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*;
- l) stażu - oznacza to nabywanie przez osobę niezatrudnioną umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą;
- m) stypendium – oznacza to kwotę wypłacaną osobie odbywającej staż/zajęcia reintegracji zawodowej/kurs/szkolenie;
- n) subsydiowanym zatrudnieniu – oznacza to udzielanie pomocy publicznej zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 800/2008 obejmującą pomoc na subsydiowanie zatrudnienia pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji oraz pracowników niepełnosprawnych, a także pomoc na pokrycie dodatkowych kosztów zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych;

- o) szkoleniu - oznacza to pozaszkolne zajęcia mające na celu uzupełnienie, podniesienie lub zmianę umiejętności i kwalifikacji zawodowych, które zwiększą szansę uczestnika szkolenia na podjęcie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy;
- r) uczestniku projektu – oznacza to osobę fizyczną biorącą udział w projekcie realizowanym przez beneficjenta w ramach Poddziałania 7.2.1 *Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym* Działania 7.2 *Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej* Priorytetu VII *Promocja integracji społecznej* lub Działania 7.4 *Niepełnosprawni na rynku pracy* Priorytetu VII *Promocja integracji społecznej* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, spełniającą warunki określone dla grupy docelowej wskazanego Poddziałania i Działania zapisane w *Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013*;
- p) zajęciach reintegracji zawodowej - oznacza to działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach u pracodawcy zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy według ustalonego programu uzgodnionego pomiędzy beneficjentem, pracodawcą i uczestnikiem projektu.

Podrozdział 1.3 Grupy docelowe w ramach Poddziałania 7.2.1 oraz Działania 7.4

- **Poddziałanie 7.2.1 PO KL**

Zgodnie ze *Szczegółowym Opisem Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013* projekty w ramach Poddziałania 7.2.1, obejmujące formy wsparcia będące przedmiotem niniejszych zasad, mogą być kierowane do:

- osób niezatrudnionych lub zatrudnionych¹ w wieku aktywności zawodowej (15 - 64 lata)² zagrożone wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego powodu spośród

¹ Do wsparcia kwalifikują się jedynie te osoby zatrudnione, których dochód nie jest wyższy niż dwukrotność kryteriów dochodowych, o których mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Osoby zatrudnione nie mogą stanowić więcej niż 25% uczestników projektu (ograniczenie dotyczy również osób zatrudnionych na chronionym rynku pracy). W projektach mogą uczestniczyć osoby niepełnosprawne bez względu na fakt pobierania świadczeń rentowych, a także osoby niepełnosprawne zatrudnione na chronionym rynku pracy, w szczególności w ZAZ, bez względu na wysokość osiąganych dochodów, o ile wsparcie przewidziane dla osób zatrudnionych w ZAZ ma służyć ich wejściu na otwarty rynek pracy.

² Do wsparcia kwalifikują się również osoby w wieku powyżej 64 roku życia, o ile wsparcie adresowane do tej grupy osób jest ściśle powiązane z przygotowaniem tych osób do podjęcia zatrudnienia, a osoby te zadeklarują gotowość podjęcia zatrudnienia po zakończeniu udziału w projekcie.

wskazanych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64 poz. 593 z późn. zm.)³;

- otoczenia osób wykluczonych społecznie (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób wykluczonych społecznie objętych wsparciem w ramach projektu, w tym również w zakresie równoległej aktywizacji zawodowej i społecznej osób pełniących obowiązki opiekuńcze);
- instytucji pomocy i integracji społecznej i ich pracowników lub wolontariuszy (w zakresie typu projektów nr 9, o którym mowa w SzOP PO KL w opisie typów operacji Poddziałania 7.2.1);
- podmiotów integracji społecznej, o których mowa w typie operacji 1 i 2 i ich pracowników i wolontariuszy (w zakresie typu projektów nr 1, 2 i 9, o którym mowa w SzOP PO KL w opisie typów operacji Poddziałania 7.2.1).

Planując jednak grupę docelową projektu beneficjent musi wziąć pod uwagę zapisy *Planu działania na rok 2012* dla Priorytetu VII, gdzie kryteria strategiczne premiują określoną grupę docelową, np.:

- osoby w wieku 50 – 64 lata tzn. osoby, które w dniu rozpoczęcia udziału w projekcie miały skończone 50 lat (od dnia 50 urodzin) i jednocześnie nie ukończyły 65 lat (do dnia poprzedzającego dzień 65 urodzin),
- osoby bezdomne,
- osoby, które otrzymały zasiłek okresowy z powodu niepełnosprawności.

Szczegółowe informacje na temat kryteriów dostępu oraz kryteriów strategicznych stosowanych w konkursach ogłaszanych w roku 2012 są m.in. w *Dokumentacji konkursowej*. Rekrutując uczestników projektu beneficjent musi wymagać dokumentów (np. w formie oświadczeń) potwierdzających ich przynależność do grupy docelowej określonej we wniosku o dofinansowanie.

- **Działanie 7.4 PO KL**

Zgodnie ze *Szczegółowym Opisem Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013* projekty w ramach Działania 7.4, obejmujące formy wsparcia będące przedmiotem niniejszych zasad, mogą być kierowane do:

- osób niepełnosprawnych niezatrudnionych lub zatrudnionych⁴ w wieku 15-64 lata⁵

³ W przypadku uchodźców, cudzoziemców posiadających zgodę na pobyt tolerowany, oraz cudzoziemców posiadających zezwolenie na osiedlenie się, zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego WE lub objętych ochroną uzupełniającą, warunkiem zakwalifikowania jako uczestnika projektu jest złożenie oświadczenia o jednoczesnym niekorzystaniu z tych samych form wsparcia w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców.

- otoczenia osób niepełnosprawnych (tylko łącznie z osobami niepełnosprawnymi i tylko w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, w tym również w zakresie równoległej aktywizacji zawodowej i społecznej osób pełniących obowiązki opiekuńcze)

Planując jednak grupę docelową projektu beneficjent musi wziąć pod uwagę zapisy *Planu działania na rok 2012* dla Priorytetu VII, gdzie kryteria strategiczne premiują określoną grupę docelową, np. osoby z umiarkowanym i/lub znacznym stopniem niepełnosprawności.

Szczegółowe informacje na temat kryteriów dostępu oraz kryteriów strategicznych stosowanych w konkursie ogłaszającym w roku 2012 są m.in. w *Dokumentacji konkursowej*.

Rekrutując uczestników projektu beneficjent musi wymagać dokumentów (np. w formie oświadczeń) potwierdzających ich przynależność do grupy docelowej określonej we wniosku o dofinansowanie.

Rozdział 2. Staże, praktyki zawodowe i zajęcia reintegracji zawodowej

Staż jest formą wsparcia, która umożliwia zdobycie doświadczenia zawodowego i podstawowych umiejętności praktycznych związanych z wykonywaną pracą osobom niezatrudnionym w celu zwiększenia ich szans na znalezienie pracy.

Praktyka zawodowa jest formą wsparcia, dzięki której osoba pozostająca bez zatrudnienia może zdobyć nowe umiejętności zawodowe zwiększające jej szanse na podjęcie zatrudnienia.

Zajęcia reintegracji zawodowej są formą wsparcia, dzięki której osoba wykluczona społecznie lub zagrożona wykluczeniem społecznym ma szansę na powrót na rynek pracy poprzez wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy.

Powyżej wskazane trzy formy charakteryzują się przede wszystkim tym, że nie zachodzi stosunek pracy pomiędzy uczestnikiem projektu a podmiotem, u którego realizowany jest staż/ praktyka zawodowa/ zajęcia reintegracji zawodowej.

Staż/ praktyka zawodowa/ zajęcia reintegracji zawodowej odbywają się na podstawie umowy o zorganizowanie stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej zawieranej przez beneficjenta z pracodawcą, z zastrzeżeniem że beneficjent jest podmiotem

⁴ Do wsparcia kwalifikują się jedynie te osoby zatrudnione, których dochód nie jest wyższy niż dwukrotność kryteriów dochodowych, o których mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Osoby zatrudnione nie mogą stanowić więcej niż 25% uczestników projektu (ograniczenie dotyczy również osób zatrudnionych na chronionym rynku pracy). W projektach mogą uczestniczyć osoby niepełnosprawne bez względu na fakt pobierania świadczeń rentowych, a także osoby niepełnosprawne zatrudnione na chronionym rynku pracy, w szczególności w ZAZ, bez względu na wysokość osiągniętych dochodów, o ile wsparcie przewidziane dla osób zatrudnionych w ZAZ ma służyć ich wejściu na otwarty rynek pracy.

⁵ Do wsparcia kwalifikują się również osoby w wieku powyżej 64 roku życia, o ile wsparcie adresowane do tej grupy osób jest ściśle powiązane z przygotowaniem tych osób do podjęcia zatrudnienia, a osoby te zadeklarują gotowość podjęcia zatrudnienia po zakończeniu udziału w projekcie.

niezależnym od pracodawcy. Oznacza to, że beneficjent nie może stanowić wraz z pracodawcą przedsiębiorstwa powiązanego lub partnerskiego, które zostały zdefiniowane w dokumencie *Zasady udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*. Natomiast nie wyklucza się możliwości realizacji stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej u Partnera, o ile spełnia on warunki podmiotu niezależnego od Beneficjenta.

Umowa o zorganizowanie stażu/ praktyki zawodowej / zajęć reintegracji zawodowej zawarta pomiędzy pracodawcą a beneficjentem, określa w szczególności:

- a) nazwę formy wsparcia: staż/ praktyka zawodowa/ zajęcia reintegracji zawodowej;
- b) dane uczestnika projektu odbywającego staż/praktykę zawodową/ zajęcia reintegracji zawodowej: imię i nazwisko, PESEL, data urodzenia, adres zameldowania/zamieszkania;
- c) dane opiekuna uczestnika projektu odbywającego staż/ praktykę zawodową/ zajęcia reintegracji zawodowej, w tym imię i nazwisko, zajmowane stanowisko, wykształcenie;
- d) datę rozpoczęcia i zakończenia stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej;
- e) numer i tytuł projektu, w ramach którego realizowany jest staż/ praktyka zawodowa/ zajęcia reintegracji zawodowej;
- f) zakres stażu/ praktyki zawodowej /zajęć reintegracji zawodowej;
- g) zobowiązanie pracodawcy do zapewnienia należytej realizacji stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej, zgodnie z ustalonym programem.

Beneficjent i pracodawca w umowie określają swoje zobowiązania w zakresie:

- a) zapoznania uczestnika projektu z programem stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej;
- b) zapoznania uczestnika projektu z jego obowiązkami oraz uprawnieniami;
- c) zapewnienia uczestnikowi projektu profilaktycznej ochrony zdrowia w zakresie przewidzianym dla pracowników;
- d) szkolenia uczestnika projektu na zasadach przewidzianych dla pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych oraz zapoznania go z obowiązującym regulaminem pracy;
- e) przydzielenia uczestnikowi projektu, na zasadach przewidzianych dla pracowników, odzieży i obuwia roboczego, środków ochrony indywidualnej oraz niezbędnych środków higieny osobistej, jeśli są one wymagane w zakładzie pracy na podstawie przepisów;
- f) zapewnienia uczestnikowi projektu, na zasadach przewidzianych dla pracowników, bezpłatnych posiłków i napojów profilaktycznych;
- g) kontroli obecności uczestnika projektu w miejscu stażu/ praktyki zawodowej/ zajęciach reintegracji zawodowej;

- h) zasad naliczania i wypłaty stypendium uczestnikowi projektu w stażu/ praktyce zawodowej / zajęciach reintegracji zawodowej;
- i) rozwiązania umowy w przypadku przerwania przez uczestnika stażu/ praktyki zawodowej / zajęć reintegracji zawodowej;
- j) innych praw i obowiązków ustalonych przez strony umowy.

Okres odbywania stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej nie może być krótszy niż 3 miesiące i dłuższy niż 6 miesięcy.

Osoba odbywająca staż/ praktykę zawodową/ zajęcia reintegracji zawodowej powinna wykonywać powierzone jej czynności lub zadania w wymiarze nie przekraczającym 40 godzin tygodniowo i 8 godzin dziennie.

Staż/ praktyka zawodowa/ zajęcia reintegracji zawodowej odbywają się według programu stanowiącego załącznik do umowy. Przy ustalaniu programu powinny być uwzględnione predyspozycje psychofizyczne i zdrowotne, poziom wykształcenia oraz dotychczasowe kwalifikacje zawodowe uczestnika projektu zidentyfikowane poprzez np. rozmowę z doradcą zawodowym, wypełnianie odpowiednio przygotowanej ankiety itp. Wybór odpowiedniego narzędzia należy do beneficjenta, a odpowiednie informacje na ten temat należy zawrzeć we wniosku o dofinansowanie projektu. Program powinien określać:

- a) zakres zadań wykonywanych przez uczestnika stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej;
- b) rodzaj uzyskiwanych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych;
- c) sposób potwierdzenia nabytych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych;
- d) dane opiekuna osoby objętej programem stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej.

Na wniosek osoby odbywającej staż/ praktykę zawodową/ zajęcia reintegracji zawodowej pracodawca jest zobowiązany do udzielenia dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej. Za udzielone dni wolne przysługuje stypendium.

Pracodawca po zakończeniu realizacji programu wydaje opinię zawierającą w szczególności informacje o:

- zadaniach realizowanych przez uczestnika projektu i umiejętnościach praktycznych do wykonywania pracy pozyskanych w trakcie stażu/ zajęć reintegracji zawodowej;
- zadaniach realizowanych przez uczestnika projektu i kwalifikacjach lub umiejętnościach zawodowych pozyskanych w trakcie praktyki zawodowej;
- przebiegu stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej, napotkanych problemach w realizacji programu, itp.

Wyznaczony przez pracodawcę opiekun uczestnika projektu odbywającego staż/ praktykę zawodową/ zajęcia reintegracji zawodowej, udziela uczestnikowi projektu wskazówek i pomocy w wypełnianiu powierzonych zadań oraz poświadcza własnym podpisem prawdziwość informacji zawartych w sprawozdaniu uczestnika projektu.

Uczestnik projektu odbywający staż/ praktykę zawodową/ zajęcia reintegracji zawodowej:

- a) przestrzega ustalonego przez pracodawcę rozkładu czasu pracy stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej;
- b) sumiennie i starannie wykonuje zadania objęte programem stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej oraz stosuje się do poleceń pracodawcy i opiekuna, o ile nie są one sprzeczne z prawem;
- c) przestrzega wszystkich przepisów i zasad obowiązujących pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy, w szczególności regulaminu pracy, tajemnicy służbowej, zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych;
- d) sporządza sprawozdanie z przebiegu stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej zawierające informacje o wykonywanych zadaniach oraz nabytych umiejętnościach praktycznych do wykonywania pracy bądź uzyskanych kwalifikacjach lub umiejętnościach zawodowych, które po zakończeniu stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej przekazuje beneficjentowi wraz z opinią wystawioną przez pracodawcę.

Beneficjent wypłaca osobie odbywającej staż/ praktykę zawodową/ zajęcia reintegracji zawodowej comiesięczne stypendium, na które przeznaczona kwota nie większą niż kwota minimalnego wynagrodzenia obowiązująca na dzień podpisania umowy.

Stypendium zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt. 137 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307 z późn. zm.), jest zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 9a oraz w związku z art. 12 ustawy z dnia 13 października 1998 r., o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.) osoby pobierające stypendium w okresie stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowi kwota wypłacanego stypendium. Na podstawie art. 16 ust. 9a wyżej wspomnianej ustawy składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe uczestników projektu pobierających stypendium finansują w całości podmioty kierujące.

W związku z powyższym kwotę stypendium wypłacanego osobie odbywającej staż/ praktykę zawodową/ zajęcia reintegracji zawodowej, w wysokości nie większej niż kwota minimalnego wynagrodzenia obowiązująca na dzień podpisania umowy należy rozumieć jako:

- wypłacaną uczestnikowi projektu;
- nie pomniejszoną o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych, z uwagi na objęcie kwoty stypendium zwolnieniem, o którym mowa powyżej;
- nie pomniejszoną o składkę na ubezpieczenie zdrowotne, gdyż zgodnie z art. 83 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 roku Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) w przypadku nieobliczenia zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych przez płatnika składkę zdrowotną obniża się do wysokości 0 zł;

- nie pomniejszoną o składki społeczne, które na podstawie art. 16 ust. 9a ustawy z dnia 13 października 1998 r., o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.) finansuje w całości beneficjent (w związku z tym dodatkowo, oprócz kwoty stypendium, powinny one zostać uwzględnione przez beneficjenta w budżecie projektu).

Stypendium w pełnej wysokości przysługuje za okres udokumentowanej niezdolności do pracy, za który na podstawie odrębnych przepisów pracownicy zachowują prawo do wynagrodzenia lub przysługują im zasiłki z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa, przypadający w okresie odbywania stażu/praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej pod warunkiem przedstawienia zaświadczenia lekarskiego. W sytuacji, gdy łączny okres udokumentowanej niezdolności do pracy w okresie odbywania stażu/praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej wynosi łącznie więcej niż 60 dni, beneficjent ma prawo pozbawić uczestnika projektu stypendium.

Beneficjent na wniosek pracodawcy może pozbawić uczestnika projektu możliwości kontynuowania stażu/zajęć reintegracji zawodowej w przypadku:

- a) nieusprawiedliwionej nieobecności podczas więcej niż jednego dnia pracy;
- b) naruszenia podstawowych obowiązków określonych w regulaminie pracy, w szczególności stawienia się do pracy w stanie wskazującym na spożycie alkoholu, narkotyków lub środków psychotropowych, spożywania na stanowisku pracy alkoholu, narkotyków lub środków psychotropowych;
- c) naruszenia przez uczestnika projektu przepisów prawa i regulaminu pracy obowiązującego u pracodawcy;
- d) gdy łączny okres udokumentowanej niezdolności do pracy w okresie odbywania stażu/praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej wynosi więcej niż 60 dni;
- e) nierealizowania programu stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej.

Podjęcie przez beneficjenta decyzji o przerwaniu stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej następuje po wysłuchaniu uczestnika projektu.

Beneficjent na wniosek uczestnika projektu odbywającego staż/ praktykę zawodową/ zajęcia reintegracji zawodowej może rozwiązać z pracodawcą umowę o odbyciu stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej w przypadku nierealizowania przez pracodawcę warunków odbycia stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej. Podjęcie przez beneficjenta decyzji o przerwaniu stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej następuje po wysłuchaniu pracodawcy. Umowa o odbyciu stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej może zostać rozwiązana również w przypadku gdy uczestnik projektu podczas odbywania stażu/ praktyki zawodowej / zajęć reintegracji zawodowej podejmie pracę zarobkową, wykonywaną na podstawie umowy o pracę.

Po zakończeniu stażu/ praktyki zawodowej / zajęć reintegracji zawodowej uczestnik projektu w terminie 5 dni roboczych od dnia zakończenia stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć

reintegracji zawodowej przedkłada beneficjentowi opinię pracodawcy, wraz ze sprawozdaniem z przebiegu stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej. Beneficjent po zapoznaniu się z opinią pracodawcy i treścią sprawozdania o przebiegu stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej wydaje zaświadczenie o odbyciu stażu/ praktyki zawodowej/ zajęć reintegracji zawodowej. Oryginały dokumentów, o których mowa w zdaniu pierwszym, beneficjent zwraca uczestnikowi projektu, natomiast kopie stanowią dokumentację projektu beneficjenta.

Rozdział 3. Kursy i szkolenia prowadzące do nabycia, podniesienia lub zmiany kwalifikacji i kompetencji zawodowych

Kursy i szkolenia określone jako forma wsparcia w Poddziałaniu 7.2.1 oraz Działaniu 7.4 mają umożliwić uczestnikowi projektu nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych w taki sposób, aby zwiększyć jego szansę na podjęcie zatrudnienia.

Beneficjent podczas rekrutacji powinien zapewnić analizę predyspozycji zawodowych potencjalnych uczestników projektu w celu przeprowadzenia selekcji uczestników projektu oraz dostosowania tematyki szkoleń do ich predyspozycji. Wspomniana analiza powinna zostać przeprowadzona przez osobę posiadającą kwalifikacje zawodowe z zakresu doradztwa i/lub poradnictwa zawodowego.

Beneficjent we wniosku o dofinansowanie projektu powinien określić rodzaje kursów/szkoleń, które będzie oferował uczestnikom projektu, biorąc pod uwagę potrzeby regionalnego i lokalnego rynku pracy określone m.in. w:

- a) aktualnym *Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie dolnośląskim* opracowywanym przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy;
- b) *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku*;
- c) *Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej na lata 2005 – 2013*;
- d) ogólnie dostępnych publikacjach dotyczących analizy lokalnych rynków pracy i regionalnego rynku pracy, np. w ramach Obserwatorium Dolnośląskiego Rynku Pracy i Edukacji;
- e) danych statystycznych publikowanych przez GUS;
- f) informacjach statystycznych opracowywanych przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy i powiatowe urzędy pracy, Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie;
- g) badaniach lokalnego rynku pracy wykonywanych we własnym zakresie przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

Podmiotem świadczącym kurs/szkolenie może być beneficjent lub jego partner. Beneficjent może również wybrać wykonawcę kursu/szkolenia zgodnie z zasadami określonymi w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z zachowaniem przepisów ustawy *Prawo zamówień publicznych* (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. nr 113 poz. 759 z późn. zm.) w zakresie, w jakim ta ustawa ma zastosowanie do beneficjenta. W przypadku, gdy ustawa

Prawo zamówień publicznych nie ma zastosowania do beneficjenta, podmiot świadczący kurs/szkolenie zostaje wybrany zgodnie z zasadą konkurencyjności, o której mowa w *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL*. Ponadto beneficjent jest zobowiązany do dokonywania wszystkich wydatków w ramach projektu zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami tj. w sposób racjonalny i efektywny, z uwzględnieniem zasad określonych szczegółowo w *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL*.

Beneficjent we wniosku o dofinansowanie projektu powinien określić dokładny czas trwania kursu/szkolenia, sposób rekrutacji uczestników projektu oraz kierowania ich na kursy/szkolenia.

Kursy/szkolenia realizowane w ramach projektu powinny być udokumentowane w sposób umożliwiający określenie co najmniej:

- a) wykonawcy kursu/szkolenia;
- b) uczestników kursu/szkolenia i ich danych kontaktowych;
- c) terminu i miejsca kursu/szkolenia;
- d) zakresu kursu/szkolenia;
- e) liczby godzin kursu/szkolenia;
- f) przekazanych uczestnikom projektu materiałów szkoleniowych;
- g) oceny kursu/szkolenia dokonanej przez jego uczestników;
- h) wydatków kwalifikowalnych w ramach realizowanego projektu poniesionych podczas kursu/szkolenia;
- i) liczby i wartości wypłaconych stypendiów.

Przykładowe dokumenty to m.in.: dokumenty potwierdzające pracę osób zaangażowanych w realizację zadania (umowy, listy płac, rachunki w przypadku umowy o dzieło/zlecenia, itp.), listy obecności, listy wypłat stypendium, dokumenty potwierdzające ukończenie szkolenia, ankiety wypełniane przez uczestników szkoleń.

Po zakończeniu kursu/szkolenia uczestnik projektu otrzymuje dokument, np. świadectwo, dyplom lub zaświadczenie wystawiane przez wykonawcę kursu/szkolenia lub beneficjenta, który potwierdza zdobycie przez niego kwalifikacji lub umiejętności zawodowych.

Beneficjent może zobowiązać uczestnika projektu, który z własnej winy nie ukończył kursu/szkolenia, do zwrotu kosztów kursu/szkolenia, chyba że powodem nieukończenia kursu/szkolenia było podjęcie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. O konieczności zwrotu kosztów kursu/szkolenia z przyczyn, o których mowa w zdaniu poprzednim, uczestnik projektu winien być poinformowany przed przystąpieniem do kursu/szkolenia.

Beneficjent wypłaca uczestnikowi projektu biorącemu udział w kursach/szkoleniach stypendium w wysokości nie większej niż 120% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) pod warunkiem, że liczba godzin szkolenia lub kursu

wynosi nie mniej niż 150 godzin miesięcznie – w przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin, wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie.

Stypendium zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt. 137 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307 z późn. zm.), jest zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 9a oraz w związku z art. 12 ustawy z dnia 13 października 1998 r., o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.) osoby pobierające stypendium w okresie kursu/szkolenia podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowi kwota wypłacanego stypendium. Na podstawie art. 16 ust. 9a wyżej wspomnianej ustawy składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe uczestników projektu pobierających stypendium finansują w całości podmioty kierujące.

W związku z tym kwotę stypendium wypłacanego osobie odbywającej kurs/szkolenie w wysokości określonej powyżej należy rozumieć jako:

- wypłacaną uczestnikowi projektu;
- nie pomniejszoną o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych, z uwagi na objęcie kwoty stypendium zwolnieniem, o którym mowa powyżej;
- nie pomniejszoną o składkę na ubezpieczenie zdrowotne, gdyż zgodnie z art. 83 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 roku Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) w przypadku nieobliczenia zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych przez płatnika składkę zdrowotną obniża się do wysokości 0 zł;
- nie pomniejszoną o składki społeczne, które na podstawie art. 16 ust. 9a ustawy z dnia 13 października 1998 r., o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.) finansuje w całości beneficjent (w związku z tym dodatkowo, oprócz kwoty stypendium, powinny one zostać uwzględnione przez beneficjenta w budżecie projektu).

Dokładną kwotę stypendium i zasady jego wypłaty beneficjent powinien określić we wniosku o dofinansowanie projektu.

Beneficjent określa minimalną liczbę godzin, na których musi być obecny uczestnik projektu, by można było uznać, że ukończył kurs/szkolenie.

Uczestnik projektu pobierający stypendium traci prawo do pobierania stypendium wypłacanego przez powiatowy urząd pracy na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. nr 69 poz. 415 z późn. zm.).

Rozdział 4. Subsydiowane zatrudnienie

Subsydiowane zatrudnienie jest formą wsparcia stanowiącą pomoc publiczną. W przypadku, gdy beneficjent jest zainteresowany realizacją tej formy wsparcia winien zapoznać się

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

z aktualną wersją dokumentu *Zasady udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL* oraz treścią rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 15 grudnia 2010 r. w *sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* (Dz. U. Nr 239, poz. 1598, z późn. zm.). Wspomniane dokumenty szczegółowo określają zasady realizacji subsydiowanego zatrudnienia.